ДЕРЖАРХІВ
Сумської області
Фонд № Р-7641
Опис № 14
Арк. 310

Управління СБУ
по Сумській області

Фильтрационное

ДЕЛО № 27219

Бесага

Ольга Максимовна

Начато 18 октября 1946 г.
Окончено 11 мая 1992 г.

На 10 листах

ДЕРЖАРХІВ
Сумської області
Фонд № Р-7641
Опис № 14
Арк. № 310

рово розгорнулося збирання хліба, закінчується заготівля сіна.

Успішне здійснення господарських завдань в передових районах забезпечується більшовицькою виховною, масово-політичною роботою серед трудящих. Там, де рішення пленуму доведені до глибокої свідомості колгоспників, де кожен працівник, від рядового колгоспника до керівника, відчуває відповідальність за свою роботу перед державою, там швидко, по бойовому усуваються недоліки, на які вказав нам червневий Пленум ЦК КП(б)У.

Чи розуміють це керівники районів — Миропільського (секретар РК КП(б)У тов. Шрамко, голова райвиконкому тов. Кряжо) або Червоного (секретар РК КП(б)У т. Квіша, голова райвиконкому т. Волинцева)? Мабуть ні, бо тільки цим можна пояснити, що в цих районах справи з сільськогосподарськими роботами не тільки не покращали, а погіршали.

В області широко розгорнулися жнива. Кліматичні умови цього року вимагають виключного напруження і оперативності в роботі. Кожен день, кожна година повинні бути максимально використані на косовиці, скиртуванні та обмолоті хліба. А в Червоному районі скосили тільки... 1,5 проц. озимих, в Миропільському—9,2 проц., не говорячи вже про ярові.

Більшовики Сумщини мають всі можливості і сили, щоб справитись з цим завданням, повністю виконати рішення червневого Пленуму ЦК КП(б)У. Запорукою цьому є соціалістичне змагання на честь Перемоги, що широко розгортається на колгоспних ланах, боротьба колгоспників за виконання постанови РНК СРСР і ЦК ВКП(б) про збирання врожаю та заготівлі сільськогосподарських продуктів у 1945 році.

Вчасно і без втрат зберемо врожай

Ще не встигли відгриміти салюти на честь чергової перемоги Червоної Армії, а вже по всіх районах області розгорнулися жнива. Колгоспники, МТС і радгоспи, керівники районів і області повинні зробити все, щоб вчасно і без втрат зібрати врожай, виконати державний план і зобов'язання перед Батьківщиною.

Ворог, відступаючи, спалив і зруйнував багато колгоспів, радгоспів, МТС, машинно-тракторних майстерень, знищив, пограбував худобу, інвентар, машини, трактори. Але ворог не зламав і не міг зламати волі радянських людей до перемоги. Колгоспники, керівники районів і області, МТС і радгоспи, не зважаючи на труднощі, зробили все, щоб вчасно і без втрат зібрати врожай. Вони відбудували зруйновані ворогом колгоспи, МТС, радгоспи, машинно-тракторні майстерні, відремонтували і повернули в поле сотні тракторів, комбайнів, автомашин, сівалок, жниварок, плугів, культиваторів, інших сільськогосподарських машин, знайшли і повернули в колгоспи і радгоспи худобу, інвентар, насіння, створили в колгоспах і радгоспах міцні трудові колективи, забезпечили культурне і заможне життя кожному колгоспникові. За свою роботу наш колгосп нагороджений орденом Леніна. Три роки підряд наша артіль брала участь на Всесоюзній сільськогосподарській виставці.

З високою свідомістю свого обов'язку перед Батьківщиною трудилися в дні війни на допомогу фронту колгоспники нашої сільськогосподарської артілі. Не дивлячись на труднощі воєнного часу, наш колгосп успішно розвивав артільне господарство і з кожним роком поставляв все більше і більше хліба і інших сільськогосподарських продуктів державі.

В минулому році план державних поставок ми виконали достроково, цілком сплатили натурою за роботи МТС і 250 центнерів зерна внесли авансом в рахунок робіт нинішнього року. Нами перевиконаний план поставок державі м'яса, молока, шерсті, яєць. В фонд Головного Командування Червоної Армії нами здано 454 центнери зерна. Колгосп одержав за минулий рік 1880 тисяч карбованців доходу.

Зараз, коли Радянська країна вступила в період мирного розвитку, наша перша колгоспна дума про

ремо на себе такі зобов'язання:

1. Провести косовицю колоскових культур на всій збиральній площі, яка в нашому колгоспі складає 786 гектарів, за 14 робочих днів.

2. Не допустити втрат зерна. Весь хліб, скошений жнивними машинами і вручну, зразу ж зв'язати в снопи, скласти в бабки і копиці. Хліб, який не буде обмолочений в перші дні, — ретельно скиртувати. Бережно підібрати всі колоски, що залишаються на полі.

3. Добре обслужити комбайн „Сталінець“, виділений нам Дубрівською МТС для збирання. Своєчасно внести для комбайнового збирання ділянки і закріпити за комбайном досвідчених колгоспників для розстановки зерна на ході, підвозки води і пального, для прокосів і обкосів кутів. Зробити все, щоб комбайн працював з повним навантаженням і без простоїв, швидко вслід за комбайном, прибрати з полів солому й полову.

4. Приступити до молотьби на п'ятий день після початку косовиці і обмолотити весь хліб за 25 робочих днів. Для молотарки СК-1100, закріпленої за нашим колгоспом, виділити постійну молотильну бригаду.

5. Своєчасно і якісно підготувати до посіву площі під озимі культури. Зорати під зябь 300 гектарів. Посіяти 200 гектарів озимої пшениці, 100 гектарів жита, 50 гектарів ячменю, 50 гектарів гороху, 50 гектарів вики, 50 гектарів конюшини, 25 гектарів кукурудзи, 25 гектарів соняшника, 25 гектарів буряків і картоплю.

11. Суворо дотримуватись дисципліни праці. Всім працездатним колгоспникам вийти на збирання і щоденно працювати від зорі до зорі. Застосувати на всіх роботах індивідуальну і дрібногрупову (ланкову) відрядність. Організувати дитячі ясла на 80 дітей, обладнати польові стани.

12. Організувати гідну зустріч нашим дорогим воїнам-переможцям, які повертаються з Червоної Армії, створити їм належні матеріально-побутові умови.

Товариші колгоспники і колгоспниці!

Дамо країні більше продовольства, а промисловості—сировини, внесемо свій вклад в справу дальшого зміцнення могутності нашої любимої Батьківщини. Закріпимо великі перемоги Червоної Армії новими трудовими успіхами на фронті мирного соціалістичного будівництва.

Хай живе велика партія Леніна—Сталіна — натхненник і організатор наших перемог!

Хай живе наша героїчна Червона Армія!

Хай живе великий любимий вождь народів, наш батько і друг Генераліси-мус Радянського Союзу товариш Сталін!

Обговорено і прийнято на зборах колгоспників сільгоспартілі ім. Ілліча.

За дорученням загальних зборів колгоспників звернення підписали: голова колгоспу Ф. І. **Дорофеєв** секретар партійної організації С. І. **Євстафєва**, секретар комсомольської організації Н. Г. **Шальнєва**, бригадири рільничих бригад: П. Н. **Коваленко**, І. І. **Галактіонов**, ланкові: О. М. **Крутських**, А. А. **Дорофеєва**, колгоспники: П. К. **Мавліна**, В. Г. **Лопатіна**, конюхи: І. А. **Воробйов**, М. Т. **Телегін**.

...ється директор всього Сталінського облзагтозерно т. Струтинський. Це зрозуміло. Але ж будувати потрібно?

С. Наталіч.

Мешканці міста Сталіно (Донбас) заліковують рани, завдані місту гітлерівськими загарбниками.

На фото: відбудовані будинки по вулиці імені Артема.

Фото: С. Нордштейна.

Фотохроніка ТАРС.

невистачає матеріалів.

Примітом взяти ліс. Кажуть, що ніхто інший, як вони самі, їм не заготовить цього матеріалу. Для цього відведено ділянки, є договореність з Сумським та Пирогівським заводами на розпиловку дерева. Отже треба тільки заготовити.

Відсутність вапна, цегли та каміння в заготзерно роман цемент. Це підхо-

...шивши виробництво фінської стружки та смоли з торфу.

— Ми не будівельна організація, — виправдується головний інженер відділу капітального будівництва облзаготзерно т. Струтинський. Це зрозуміло. Але ж будувати потрібно?

С. Наталіч.

Українська РСР на міжнародній арені

В розмові з кореспондентом „Радянської України" член делегації Української РСР на конференції в Сан-Франціско член кореспондент Академії наук Української РСР проф. М. Н. Петровський розповів:

— З першого ж дня приїзду до Сан Франціско українська делегація включилася в роботу конференції. Голова нашої делегації Д. З. Мануїльський, як відомо, був головою першого комітету першої комісії, а інші члени делегації брали активну участь в роботах різних комітетів та комісій, створених на конференції. Наші делегати виступали на конференції переважно українською мовою. Це перший випадок, коли українська мова фігурувала на міжнародній конференції, як рівноправна мова.

Наша делегація відіграла активну й значну роль в розв'язанні багатьох важливих питань, що їх обговорювали на пленарних засіданнях конференції та в комітетах і комісіях. Наведу кілька прикладів: за пропозицією українського делегата, який працював у третьому комітеті другої комісії, в Статут Об'єднаних націй був внесений пункт про право на працю. Коли ми внесли цю пропозицію, вона викликала заперечення з боку делегат в деяких країн Слід сказати, що ці заперечення були досить наївні. Варто нагадати хоча б про те, що делегат однієї держави намагався довести, що внесення до статуту пункта про право на працю є втручанням у внутрішні справи окремих держав. Зрозуміло, що такі заперечення не витримували ніякої критики.

Делегати Радянської України на конференції енергійно підтримали також пропозицію про те, щоб жінкам було надано право посідати адміністративні посади в апараті організації Об'єднаних націй.

Делегація Радянської України разом з делегаціями СРСР і Радянської Білорусії та багатьох інших країн підтримала і провела на пленумі конференції пропозицію, щоб двері „Об'єднаних націй" були зачинені для франкістської Іспанії.

Щодо характеристики всієї нашої роботи, то треба зазначити, що українській делегації, як і делегаціям Радянського Союзу і Білоруської РСР, довелося провести на конференції велику і активну боротьбу проти деяких сумнівних політичних тенденцій і прагнень, які спостерігалися з боку окремих делегацій, особливо країн Латинської Америки. Ці делегації по суті прагнули зірвати конференцію та ще скинути провину за це на Радянський Союз. Коли їхні маневри зірвалися, вони змінили тактику і почали боротися за те, щоб звести нанівець роль Ради Безпеки Міжнародної організації, протиставивши їй Генеральну Асамблею. Відомо, що всі ці прагнення зазнали провалу, і робота конференції закінчилися успішно.

Ми, як представники України, у вільний від роботи на конференції час мали змогу зустрітися з представниками громадськості США, зокрема з ученими. Наприкінці травня керівники Американсько-російського інституту влаштували великий прийом на честь радянських делегацій, який пройшов з великим успіхом. В перші дні після приїзду на честь нашої делегації влаштувало вечір Американське товариство допомоги Радянському Союзові. Про те, що влаштовується такий прийом, дізналися фермери молокани (духобори). Їх інтерес до Радянського Союзу і Радянської України був такий великий, що вони за 200—300 кілометрів приїхали до Сан-Франціско, щоб побачити радянських делегатів. Керівники цього товариства розповіли мені, що ці фермери-духобори вже давно живуть в Америці, куди вони емігрували з царської Росії, рятуючись від переслідувань. Взагалі молокани на вечорах не бувають, вважаючи це гріхом. Але цього разу вони вирішили відступити від своїх правил, щоб поговорити з нами.

Ми встановили наукові зв'язки з багатьма науковими установами США. Так, наприклад, проф. Бондарчук, проф. Потребняк, я і тов. Новиченко побували в Каліфорнійському університеті, розташованому за кілька десятків кілометрів від Сан-Франціско. Особисто я, розмовляючи з професорами і студентами, цікавився роботами відділу слов'янознавства цього університету. Студенти розповіли нам, з яким захопленням вони вивчають радянську літературу, зокрема російську. Одна студентка розповіла, що вона пише дисертацію на тему „Максим Горький як драматург".

Ми прочитали кілька доповідей про стан літератури і відповідних галузей науки в Радянській Україні. Зокрема такі доповіді були зроблені в Пало-Алто в товаристві друзів Радянського Союзу. Дійсний член Академії наук УРСР О. В. Палладін зав'язав тісні зв'язки з ученими, зокрема, з біохіміками Каліфорнійського університету.

За дорученням Українського товариства культурного зв'язку з закордоном група наших делегатів під керівництвом віце-президента Академії наук УРСР О. В. Палладіна офіційно встановила культурні зв'язки з Американсько-російським інститутом.

Було в нас чимало зустрічей з українцями, що живуть у США. Делегація Радянської України під час свого перебування в Сан-Франціско одержала багато привітань від прогресивних організацій американських українців.

Ми одержали багато комплектів українських газет, що видаються в Америці. Характерно, що в них багато місця відводиться господарському і культурному життю Радянської України. Переглядаючи комплекти цих газет, я знайшов багато передруків з наших київських газет, журналів тощо. Твори таких наших українських поетів, як Павло Тичина, Максим Рильський, Микола Бажан, Володимир Сосюра, Андрій Малишко, можна часто знайти в номерах цих газет.

Газета „Українське слово" систематично друкує сторінку під назвою „Слава України". В цій сторінці вміщуються матеріали, які виразно характеризують славні подвиги українського народу в усіх галузях будівництва.

Серед верств українців, що живуть в Америці, дуже великий інтерес викликав партизанський рух на Радянській Україні проти німецьких загарбників. Зокрема в українських газетах, які виходять в Канаді, надруковано багато матеріалів про Сидора Артемовича Ковпака. Не обійшлося

Протокол допроса

прибывшего из Германии в порядке репатриации сов-граждан с Германии 1946 года октября 18 дня я уч уполномоченный 100 минского ром ВО Ткаченко с/ч. допросил Бесага Ольга Максимовна 1920 года рождения. уроженка и жительки села Берестовки Доминского района происходит с крестян середняков грамотна имеет среднее образование. сослов не судима не замужняя Вчастоящие время не работает украинка граждан с ссср

Вопрос. Где проживали чем занимались до начала отечественной войны 1941 года

Ответ. Проживала до начала отечественной войны 1941 г. в В-Богачанском районе Полтавской обл. работала в должности колхозного агронома не эвакуировалась в глуб страны потому что не было средств

Вопрос Чем занимались в период немецкой оккупации

Ответ. В сентябре м-це 1941 года я приехала к своим родним в село Берестовку где проживала и работал на общем дворе на разных работах

Вопрос. Подвергались вы со стороны немецких властей репрессиям арестам штрафу вызову и допросу

Ответ. Репресиям аристам штрафам и другим со стороны немецких властей не подвергалась.

Вопрос. Кого вы знаете из лиц активно служившим немецким властям в период оккупации

Ответ 1. Шапран. Петро Терентьевич. работал в должности старосты общего двора, где он проживает мне не известно.

2. Турко имя отчество не знаю с села Сусановки работал полицейский где сейчас не знаю.

3. Андрущенко Григорий. работал старостой села Берестовки. эвакуировался с немцами

Вопрос. Расскажите когда при каких обстоятельствах вы попали в Германию

Ответ. 10 октября. 1942 года меня мобилизовали на работу в Германию

Вопрос. Где на территории Германии проживали и чем занимались

Ответ. проживала г. Цвикао Саксонии. работала на автомобильному заводе автогенции

Вопрос. Кто вместе с вами добровольно уехал в Германию

Ответ Добровольно при мне в Германию никто не уехал

Дополнить больше ничего не имею протокол прочитано с слов записано верно в чем расписываюсь. Обязана

Допрос [signature]

Берестівна
с/рада
Л. Долинського
р-на
Сумской обл.
26/VII-48 р.

Справка

Дана за гр. Берестівна
Л. Долинського р-на Сумской обл.
Весага Ольга Максимовна
нар. 1920 р. в тім, що така вихо-
дець із сім'ї селянина середняка
Батьки до революції займалися
хліборобством, а з 1931 р. член к-ну
Молодий Комунар де працюють і до цього часу
Сама Весага О. М. до 1941 р. працювала агрономом
В час окупації німців працювала на рядо-
вих роботах, звязків з німецькими
властями немала. В 1942 році мобілізова-
на в Германію на роботу звідки поверну-
лась в Червні м-ці 1945 р. в Берестівна.

Голова с/р [illegible]
Секретар [illegible]

НКВД СССР

Проверочно-фильтрационный пункт

Город Жыров

431

Видом на жительство служить не может

Действительно по „30" июня 1945 г.

Удостоверение

Выдано Дегтяга Ольга Максимовна
(фамилия, имя, отчество)

года рождения 1921, место рождения с. Боярщовка Липово-Долинский р-н Сумской обл

в том, что он по прибытии из Германия

с „21" мая м-ца по „4" июня м-ца 1945 г. содержался в Жыровском фильтрационном пункте НКВД СССР и следует к избранному месту жительства гор. Сумы Сумской обл.
(указать точный адрес)

Удостоверение по приезде к месту жительства должно быть сдано в местный орган НКВД для получения вида на жительство.

Начальник проверочно-фильтрационного пункта

(печать) (подпись)

НКВД СССР

Проверочно-фильтрационный пункт

Город _____

Видом на жительство служить не может

Действительно по _____

Удостоверение

Выдано _____

(фамилия, имя, отчество)

Годы рождения _____

В том, что [illegible]

м-ца 1947 г. содержался в _____ проверочно-фильтрационном пункте НКВД СССР и следует к избранному месту жительства _____

Удостоверение [illegible] сдано в местный отдел НКВД, [illegible] на жительство.

Начальник проверочно-фильтрационного пункта

★43★

Справка

Д. Учетам Л-Допинского РОМВД гр. Бесала Ольга Макаровна 1920 г. рож. Уроженка с. Берестовка Л. Допинского р-у Сумской обл.

Не проходит б.

Нач. Л. Допинского РОМВД

Ст-то: Дурн. /Духно/.

6

Справка
По учетам Адонинского
Ро МГБ гр. Бесова Ольга
Максимовна 1920 г. рожд.
урож. с. Беретовка
Не проходит 6.

Нач. Адонинского РОМГБ
Майор: [illegible]
[illegible]

Утверждаю
Председатель районной
проверочно-фильтрац.
комиссии.

15/X 1947 г.

с. Секретно.

Заключение
по фильтрационному делу.

с. А. Волина

7

Мы члены проверочно фильтрационной комиссии при А. Волинском РОМВД рассмотрев фильтрационное дело на репатриированного советского гражданина

Бесага Ольга Максимовна прибывшая к постоянному месту жительства 1945 году с. Берестовка Литово Волинского р-у Сумской обл.

и найдя, что Бесага Ольга Максимовна, проживала на времени оккупированной территории была мобилизована в Германию в 1942 году

Руководствуясь приказами МВД-МГБ СССР № 0706/00268 от 16/XI 45 г.

Постановил

Считать гр-нка Бесага Ольга Максимовна проверенной и фильтрационное на нее дело сдать в архив 1-го спецотдела для хранения, его взятия на оперативный учет. Передать фильтрационное дело на гр-ну Бесага Ольга Максимовна, для последующей агентурной разработки

1. Нач. А. Волинского РОМВД
Лейтенант.

Члены комиссии:

2. Нач. А. Волинского РОМГБ
Матар

3. Зам. Нач. А. Волинского РОМВД

Архивное ф. 7 № 27219
пересмотрено в соответствии с приказом КГБ при СМ СССР № 00750
и оставлено для дальнейшего хранения в архиве в агентурном фонде
как Наед. в амер. окр. зоне
справочном учете. с отражением на оперативно-
Пересмотрел [illegible]
Согласны:
Начальник ____ отделения (____)
Нач. 4 отд. УКГБ при СМ УССР по Сумской обл. (____)
2 [illegible] 195 г. (____)

Добрий день!

8

Я жителька с. Перестівка Л-Долинського району.
В період окупації була взята в німеччину 10 жовтня 1942 року, повернулася з німеччини 26 червня 1945 року.
В період війни працювала на автомобільному заводі електрозварником.
Адреса завода г. Цвікао жила у лагері більше подробиць адреса нам ніхто неказав.
Прошу дайте відповідь.
З повагою Бесага.

Сумск. обл.
Вх. № Б-158
„17" 04 1992

9

ПОЧТА СССР

Куда 2. Сумы 30

УСНБУ

по сумські

Кому області

Индекс предприятия связи и адрес отправителя

245961

Сумська область

Л-Долинський р-н

с. Берестівка

Песага Ольга Максимовна.

2 4 4 0 3 0

Пишите индекс предприятия связи места назначения

Изготовлено на Рижской ф-ке Гознака

© Министерство связи СССР, 1992

13.12.91. 92015. Цена 10 к. Рисунок художника А. Шмидштейна

Внимание!

Образец написания цифр индекса:

0 1 2 3 4 5 6 7 8 9

10

11 мая 92

245961

Сумская обл.
Л-Доминский р-н
с. Берестовка
Бесага
Ольге Максимовне

Бесага

Ольга Максимовна

1920 года. с. Берестовка
Л-Доминского р-на Сумской обл.
по
месту рождения
10 октября 1942 г.
с. Берестовка
Германия
гор Цвикао, рабочая на заводе
май 1945 года
с 31 мая по 4 июня 1945 года
ПФП гор. Хиров
26 июня 1945 года

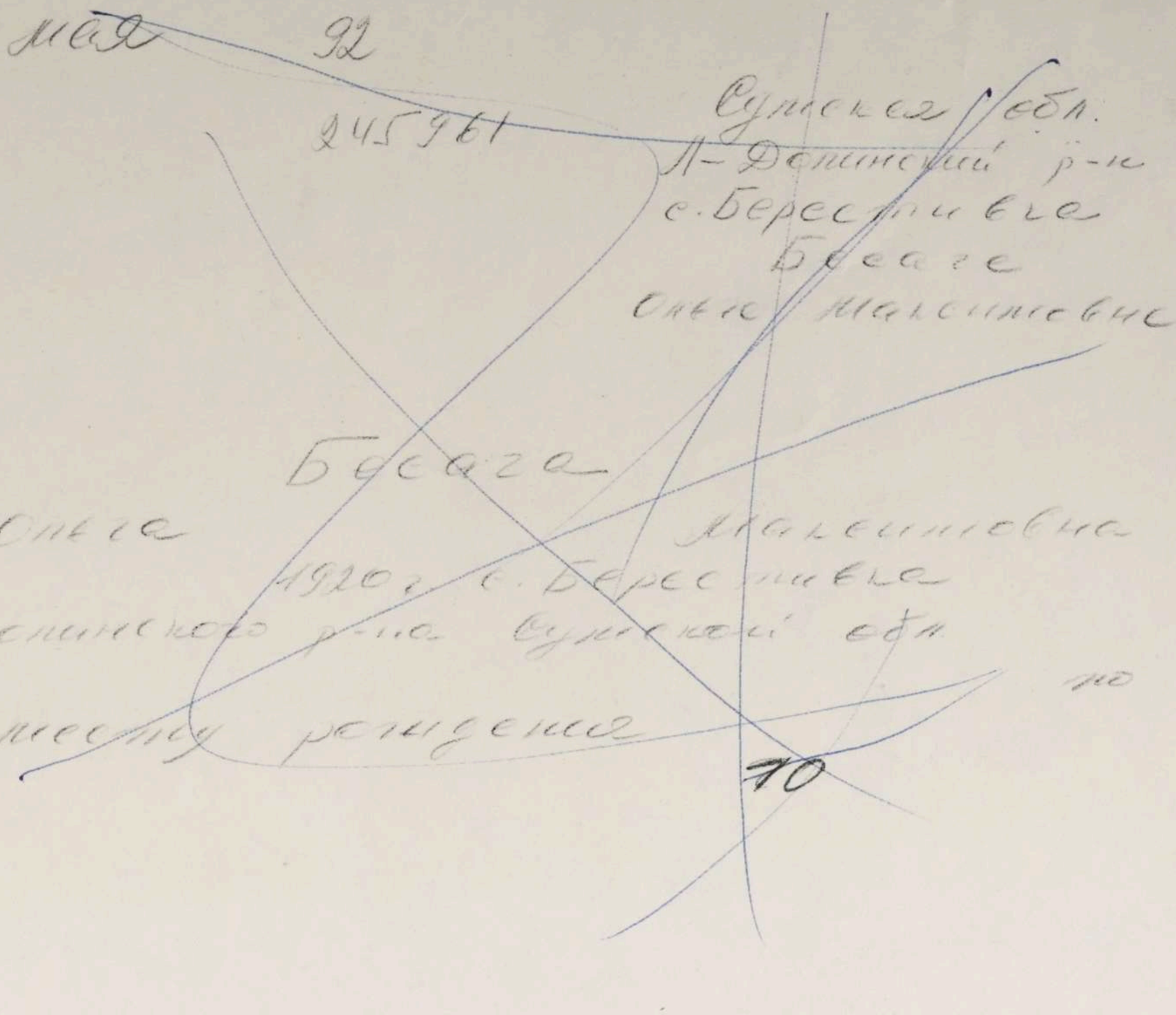

мая 92

245961

Сумская обл.
Л-Долинский р-н
с. Берестивка
Бесага
Ольга Максимовна

Бесага

Ольга Максимовна
1920 г. с. Берестивка
Л-Долинского р-на Сумской обл.
по
месту рождения

10

ЗАВЕРИТЕЛЬНАЯ НАДПИСЬ

В данном деле пронумеровано 10 листов

десять

15 [illegible] 1992 г.

Должность

Подпись [illegible]

05.05.2026

ЗАВІРЯЮЧИЙ НАПИС

В даній справі пронумеровано 10 аркушів

десять

«26» листопада 1992 р.

Посада архівіст I кат.

[illegible] [illegible]

Art 1-C-3803-1